

Namatek
True Education

Losses Bill

www.namatek.com

لایحه ضرر و زیان

فهرست مطالب

۱. لایحه ضرر و زیان چیست؟
۲. ارزیابی در لایحه ضرر و زیان
۳. تهیه لایحه ضرر و زیان توسط پیمانکاران
۴. نحوه تنظیم لایحه ضرر و زیان
۵. نحوه محاسبه این لایحه

لایحه ضرر و زیان از مهم ترین اصول مدیریت پروژه های عمرانی است که کارفرما و پیمانکاران با آن مواجه هستند. اما چیزی که ذهن اکثر مخاطبان و مهندسان را به خود معطوف کرده، این است که هدف از این لایحه چیست و ارزیابی آن به چه صورت انجام می پذیرد؟

همانطور که می دانید عوامل زیادی در ضرر و زیان یک پروژه عمرانی دخیل هستند که شناسایی آن ها یکی از راه های ارزیابی این لایحه خواهد بود. در این مقاله قصد داریم به بررسی لایحه ضرر و زیان و عوامل موثر در آن بپردازیم. با ما همراه باشید.

لایحه ضرر و زیان چیست؟

این لایحه در انواع پروژه های عمرانی به منظور شناسایی، ارزیابی و کنترل ریسک ها و مشکلات محتمل در طول اجرای پروژه ارائه می شود و با هدف بهینه سازی مدیریت و کاهش زمان و هزینه های احتمالی ناشی از زیان در پروژه ها تهیه می گردد.

برای ارزیابی آن نیز ابتدا شناسایی تمامی عواملی که ممکن است باعث ضرر و زیان در پروژه شوند، انجام می پذیرد.

هریک از این عوامل مورد ارزیابی قرار گرفته و احتمال وقوع آن و نیز اثرات مالی آن بر پروژه تخمین زده می شود. در نهایت، براساس این اطلاعات، اقدامات لازم جهت کاهش احتمال وقوع ضرر و زیان یا مدیریت آن ها در صورت وقوع تعیین می شود.

ارزیابی در لایحه ضرر و زیان

ارزیابی در این لایحه در پروژه های عمرانی به منظور شناسایی و ارزیابی موانع و تأثیرات منفی و مثبت مرتبط با پروژه انجام می شود. در ادامه چند مرحله کلیدی برای ارزیابی این لایحه در پروژه های عمرانی برای شما آورده شده است:

- **شناسایی عوامل مختلف:** در این مرحله، عوامل مختلف که ممکن است ضرر یا زیان به پروژه وارد کنند، شناسایی می شوند. این عوامل می توانند موارد فنی، مالی، زمانی، محیطی، سیاسی و... باشند.
- **ارزیابی تأثیرات:** پس از شناسایی عوامل مختلف، تأثیر هر یک از این عوامل روی پروژه بررسی می شود. در این مرحله، ریسک ها، چالش ها و فرصت های مرتبط با هر عامل مورد سنجش و ارزیابی قرار می گیرند.
- **تخمین ضرر و زیان:** براساس ارزیابی تأثیرات، ضرر و زیان های مرتبط با هر عامل، شناسایی و تخمین زده می شوند. این تخمین ها می توانند به صورت مالی، زمانی، ایمنی، سلامتی و... باشند.
- **تدوین راهکارها:** پس از تخمین ضرر و زیان، راهکارها و استراتژی های مناسب برای کاهش ضررها و افزایش فرصت ها مد نظر قرار می گیرند.

این راهکارها ممکن است شامل برنامه هایی برای پیشگیری، مدیریت و کنترل ضرر و زیان باشند.

- **پیاده سازی:** در نهایت، پس از تدوین راهکارها و برنامه ها، لایحه ضرر و زیان در پروژه عمرانی اجرا می شود. در این مرحله، نظارت مستمر و ارزیابی تأثیر راهکارها بر پروژه به منظور بهبود مداوم موفقیت لایحه انجام می شود.

تهیه لایحه ضرر و زیان توسط پیمانکاران

لایحه ضرر و زیان را می توان به عنوان یک مدرک حقوقی استفاده کرد که توسط پیمانکاران واجد شرایط تهیه می شود. شرایطی که پیمانکاران می توانند با استفاده از آن لایحه ضرر و زیان تهیه کنند، عمدتاً به شرح زیر خواهد بود:

- **برخورداری از تعهدات قابل توجه:** پیمانکار باید با داشتن تعهداتی قابل توجه در قرارداد، ناشی از عدم اجرای درست و به موقع شرایط قرارداد، حق تهیه این لایحه را داشته باشد.
- **اعمال تأخیر:** اگر موقعیتی ایجاد شود که به علت تأخیر در انجام کار، پیمانکار زبانی را تحمل کند، ممکن است به او اجازه داده شود لایحه ضرر و زیان تهیه کند.
- **تغییر در شرایط قرارداد:** در صورتی که شرایط و مقررات قرارداد تغییر کنند و این تغییرات باعث بروز ضرر و زیان جدید برای پیمانکار شوند، پیمانکار می تواند به تهیه لایحه ضرر و زیان اقدام کند.

نحوه تنظیم لایحه ضرر و زیان

- **بررسی قرارداد:** بررسی دقیق قرارداد پیمانکاری با مراجعه به شرایط آن و تمامی مقررات مرتبط با ضرر و زیان برای تعیین اصول و شرایط لایحه ضرر و زیان استفاده می شود.
- **شناسایی ضرر و زیان:** بررسی موارد و شرایط احتمالی که به پیمانکار زیان وارد می کند و برای آماده سازی لایحه ضرر و زیان مورد استفاده قرار می گیرد.

- **ارزیابی مالی:** تخمین زیان مالی براساس اطلاعات آماری، داده های مالی و محاسبه دقیق ضررهای احتمالی و فعلی برای استناد به دقت بیشتر در لایحه ضرر و زیان لازم است.
- **تدوین:** با توجه به اطلاعات جمع آوری شده، لایحه ضرر و زیان تهیه می شود. این مرحله شامل شرح مشکلات و ضرورت پرداخت جبران خسارت، ارقام مالی، استانداردهای قانونی و سایر دستورات عملی است.
- **بررسی حقوقی:** حقوقدانان یا متخصصان حقوقی لایحه را بررسی می کنند تا اطمینان حاصل کنند که با قوانین و قرارداد سازگار است.
- **ارائه لایحه:** لایحه ضرر و زیان جهت بررسی و اعلام به نهادها و طرف های قرارداد موردنظر به مراجع قانونی تقدیم خواهد شد.

این نکته بسیار مهم است که در تهیه این لایحه هماهنگی با مقررات قرارداد و قوانین مربوطه رعایت شود. بهتر است با کمک یک حقوقدان یا یک فرد مرتبط با این زمینه، این کار صورت گیرد.

نحوه محاسبه این لایحه

محاسبه لایحه ضرر و زیان ممکن است بسته به شرایط و قراردادهای مربوطه متفاوت باشد. به طور کلی، می توانید از روش های زیر برای محاسبه این لایحه استفاده کنید:

- **ضرر اقتصادی:** برای محاسبه ضرر اقتصادی، می توانید سود کل پروژه عمرانی را قبل از وقوع ضرر محاسبه کنید و سود واقعی را بعد از وقوع ضرر در نظر بگیرید. این تفاوت در سود می تواند مقدار واقعی ضرر اقتصادی را به شما نشان دهد.
- **هزینه های اضافی:** این مورد شامل هزینه های دیگری است که به علت واقعه خاصی به عهده پیمانکار می افتد. برای محاسبه هزینه های اضافی، مواردی مانند ساعات کار اضافه، مواد اضافی یا هزینه های دیگر مرتبط با ضرر را در نظر بگیرید.
- **تأخیر زمانی:** در صورتی که طرف قرارداد نسبت به زمان بندی تعیین شده تأخیر داشته باشد، می توانید تأخیر را براساس هزینه هایی که برای تأخیر ایجاد می شود، محاسبه کنید.

این نکته را نیز به یاد داشته باشید که هرگاه بخواهید این لایحه در پروژه های عمرانی را محاسبه کنید، قانون مربوطه و مفاد قرارداد را دقیقاً بررسی کنید و در صورت نیاز با یک وکیل خبره یا متخصصان حقوقی در این رابطه مشورت کنید.